

Polozapomenutými stopami

F. J. K.

PSALI KARDINÁLOVI.

Kde se stěhly věci, o nichž v této stati holoám vyprávěti, jsem nucen zamlčeti milému čtenáři, z příčin, které pokládám za postačitelé, avšak byla to jedna z větších českých osad na Západě, kde žili lidé, jako žijí všude jinde — chudých hodně, bohatých málo, byli tam katolíci, evangelie a svobodomyšlní. Těchto posledních bylo tehdy poskrovnu, ale někteří se později "osvojili", zrovna působením těch událostí, o nichž zde budu vypravovati.

Duševní přerod mnohých česko-amerických svobodářů byl to, tiž zcela zvláštní. Byli to horliví katolíci, plně věrní všechny příkazy církve, byli horlivější ve víře, nežli mnozí samí kněží jejich, ale najednou si a knězem něco řekl aneb udělal, a stali se z nich "svobodáři." Nebýtí té rozdíly z knězem, často k vůli věcem neosobnějším, byli by horlivými katolíky dodnes. Jest to pouze přirozeno, že ve své "svobodomyšlnosti" jsou zrovna tak bigotní, jako bývali bigotními ve svém náboženství a že stále pociťují potřebu kněze a obřadů. Taková svobodomyšlnost jest ovšem zrovna tak hluboká zakotvena, jako byla ta jejich náboženská víra, ale za to skýtá nebo na zemí tém, kdož dovedli vyhovět potřebě a touze oveček, jimž bez pastýře vůbec nelze žiti.

Toto ovšem není míněno všeobecně, neboť jest dosti svobodomyšlných, u nichž obrát ve smýšlení nebyl přiveden takovými malichernými příčinami a okolnostmi, svobodomyšlných hlavně ze školy "Dennice Navoněku," kterýžto časopis skutečně čtenářskou poučoval, vzdělával a nabádal k samostatnému přemýšlení.

V osadě, o které píšeme, byl farářem vzdělaný muž, kněz z toho staršího vydání, asi jako byl Hosson v St. Louisu, jenž nevěřil v bojovné taktiky a rád žil v pokoji a míru, ba i přátelství, se všemi krajaný bez ohledu, zdali byli členy jeho osady či nikoli. Tím se však ani z dáleka nezamlouval některým ze svých osadníků. Ti si přáli křížové cesty, pašije a požitky toho druhu, na něž byli uvyklí z misálí a poutnických míst v Čechách. Když přišel na faráře výbor, že si přejí v postvě v kostele pašijové hry, týž byl z toho celý zoufalý a hleděl to výboru nějak vymluvíti, ale nic platno, hráti se muselo a úlohy obsazovány. A jak to bývá mezi herci vůbec, i zde vypukla žárlivost, zárlivost, a když konečně k té pašijové hře došlo, málokdo z toho měl radost, ba skoro pohoršení z toho povstalo. Onen farář zemřel před více léty v německé osadě a proslýchalo se, že prý před smrtí vyslovil přání, aby Česi, tedy jeho krajané, nešli na pohřeb. Možná, že to byla jenom pouhá pověst, postrádající všeho podkladu ve skutečnosti a jisto jest, že dosti Čechů přišlo na pohřeb onomu faráři, a také někteří svobodomyšlní mezi nimi byli; avšak také jest jisto, že po přeložení do německé osady kněz ten úplně vyšel z českého života. Nyní však už k těm událostem, jež vedly k onomu psaní kardinálovi.

Farář — ské osady kdysi odejel na delší dobu a jeho místo zaujal mladý duchovní. Když se vrátil farář, donesly se mu žaloby, že vlastně během jeho nepřítomnosti onen mladý duchovní nepočínal si, jak dalo by se očekávat od osoby v jeho postavení a konec konců byl, že měl býti poslán do Říma, činit pokání, ne snad, že jeho provinění bylo by vyžadovalo takového přísného trestu, ale aby se usmířil "pohoršení" osadníků. Jinak mladý duchovní měl v osadě dosti přátel a ti sebrali mu asi tři stovky na cestu do Říma. Zdáli se tam dostal, či nikoli, o tom se správy a pověstí rozcházejí, ale z osady odejel a už se tam nevrátil.

Když tedy bylo ustanoveno, aby odejel do věnoho města, vznikla v některých členech osady

dy neobyčejně smělá myšlénka. Což aby se podařilo stížnost zrovna do Říma, že v osadě nebyly věci, jak býti měly, což aby ji onen duchovní osobně doručil, tak aby se ta záležitost skutečně dostala na to pravé místo.

Myšlénka padla na úrodnou půdu, a v osadě bylo živo jako v úle a o ničem jiném se nemluvílo, než o tom psaní do Říma. Bylo to ovšem jakési "podzemní hnutí," o němž stoupenici faráře neměli věděti a vlastně někteří z těch "povstalců" měli více svrchu na jeho hospodyně, nežli na faráře samotného. Plán byl už celý vypracován, stále se mluvilo o psaní ke kardinálovi, ale když mělo dojít k činu, když už každý v mysli si sestavil, jak tam tu svoji vlastní stížnost vysvětlí, teprve vyvstala otázka, kdo že to psaní má napsat a jakou řečí. Universální úřední řečí římsko-katolické církve jest sice latina, ale latinsky nikdo z "povstalců" neuměl a také nikdo neuměl italsky, ba ani žádný mistr anglického jazyka mezi nimi nebyl a napsati to český, kdo by za to ručil, že všecko bylo by správně přeloženo a psáno na pravé místo? Byla to jistě trapná situace, v které se "povstalec" ocitl, když tu jednomu z nich zasvitla spásná myšlénka. Což aby to psaní se napsalo polsky a poslalo kardinálu Ledochowskému, rozenému Poláku, pod jehož péčí byl jakási svěcení slovanští národové? Myšlénka tato se zamouvala, a když jeden z "povstalců" chtěl již namítnouti, že vlastně žádný z nich polsky neumí, že jsou na tom s polštinou asi tak jako s latinou a italsčinou, povstal vítězný onen, kterému spásná myšlénka zasvitla, a pravil:

"A což Lasička?"

Oblíčeje všech se "rozjasnilo," neboť znali Lasičku jako muže, který prošel a projel důkladný kus světa a nejlépe by věděl, jak se má psáti takovým hodnostářům. Byl v Polsku, byl na Rusi a kde nebyl, byl aspoň ve své fantazii, kterou má neobyčejně plodnou. O Lasičkovi se též říká, že promluvil pravdu, jenom když se zmýlí, a e to není pravda a také není pravda, že když byl katolíkem, žádal kněze každých čtrnáct dní, aby jej zpozřidal. To jsou jenom pomluvy, neboť Lasička byl svobodomyšlným hned, když se narodil, a jest pravdomluvným jako George Washington.

Byl tedy vyslán výbor k mistru Lasičkovi, zdali by se uvážal v onen důležitý, ale zároveň vypoee čestný úkol, a když celá záležitost byla mu vysvětlena a když několikrát pošinul čepici od jednoho neba k druhému, oznámil s vážností, odpovídající takové příležitosti, že tedy ten úkol na sebe vezme. Ustanovena tudíž schůzka v soukromém bytě, do které měli se dostaviti všichni povstalec. Vybráno nedělní odpoledne, kdy měli všichni pokdy, a aby si dodali kuráže, obstarán soudek piva.

Lasička nebyl zrovna tou nejoblíbenější osobou v osadě, ale od toho dne, kdy slíbil, že napíše psaní kardinálovi, vzrostl v očích všech o celou hlavu, a když přišel do schůze a přem v kapsu u kabátu a s velikými archy papíru pod paží, všichni uctivě vstali a posadili svého pisáře v čelo stolu. Vážnost okamžiku měla na všechny akliující účinek, proudy výmluvnosti najednou jako by zamrzly, avšak zatím co v soudu piva ubývalo, kuráže přibývalo a po chvíli ve schůzi panoval hláhol jako ve valné hromadě v Čechách, když se "píše na obec." Konečně vyvstál nejstarší z celého shromáždění, dobrý, roztafny muž, jenž odlehl již k velké armádě — jakol i více jiných, kteří se podíleli na té památné schůze — a povídá:

"Nynáčko, Lasičko, psát, nic se neptej, a jen psát, co ti bude me říkat!" (Peš snad jest po moravsku, po česku je to psát.)

Lasička rozvinul své archy po stole, namočil pero, očistil brýle, pověřil kapesní šátek známou funkcí a zváněl jako pisář svaté inkvisice. A psal, psal horlivě, až pot na čele mu vyvstával, ale ani kdyby se byl vyznal v ténopisu, nebyl by postačil přenášeti všechny ty stížnosti na papír. Největší rozhofření lomcovalo Míškem, nyní nejradiikálnějším z radikálních svobodářů. Ten konečně prodral se ze zadní části kuchyně k samému stolu pisářeova a vznášel žalobu jako prokurátor:

"Napiš tam, že ta Ančka (hospodyně) není žádná dobrá ženská. Já tam šípál v bezmestu deset dní dřív a za to jsem dostal jen několik pantů piva a do útě Kůžovi dali dvanáct dolarů. Já to odřel, ne Kůža!"

Nyní uznal Lasička za nutné napomínati k mírnosti, že přece takové věci neměly by se psáti kardinálovi, že vlastně nikdo z přítomných si ani nedovede představit, co to kardinál jest, jaký jest to hodnostář, hned po papuži největší na světě a on že jednap kardinála viděl a div nezdrfveněl. — Avšak tato snaha, jinak chvályhodná, neboť úmyslem Lasičkovým bylo, podati pamětní spis, vážný, důstojný, který by se zachoval historii a s ním jeho, Lasičkovo jméno, tato chvályhodná snaha vyšla na plano. V soudu už bylo piva na dně, ale za to kuráž přelila v bojovnost. Někteří dokonce tušili v napomínání Lasičkově zradu a projev neLOYALNOSTI s jejich spravedlivou věcí a byli toho mínění, že by se s ním mělo naložiti jako s místodržícím Slavotou a Martinicem a jich pisářem Fabriceim. Když se hluk poněkud utišil, senior shromáždění rozhodl:

"Jen, Lasičko, psát, co ti bude říkat, nic se neptej a nic nepovídej, jen psát!"

A ubožák Lasička psal, už měl celý stůl pokrytý popsanými archy, dostával "pisářské křeče," posílal v duchu všecko na boroucí skálu a psalova sama sebe, že se na takovou vojnu dal, než neměli s ním smilování, pokud poslední arch papíru nepopsal a pak ještě chtěl jíti pro jiný, poněvadž ani polovice stížnosti nebyla kardinálovi podána. Od toho však upuštěno, když shledáno, že pípa do souduk zaražena zapřela svoji labuť píseč. Lasička odlechl se z hluboka a začal sbíratí archy, ale tu někomu napadlo, aby se to všecko přečetlo a po případě opravilo, tak aby ten

pamětní spis důstojně odpovídal svému poslání. Lasička tedy četl a opravoval a byl málo živý, když konečně jej pustili s mnohým napomínáním, aby to všecko na čisto přepsal a doručil onomu mladému duchovnímu, jenž měl dělati v Římě pokání. Lasička slíbil všecko, byl by slíbil, že třeba sám do Říma půjde, jenom aby už byl venku a do dneš říká, že nikdy takový "schématismus" nevypracoval a nikdo nikdy jej tak "neignoroval," jako tehdy v té schůzi osadních "povstalců."

Čtenář nepochybně se bude tázati, zdali onen pamětní spis se dostal kardinálu Ledochowskému. Zachovával se prameny historické shodují se v tom, že nedostal se do Říma ani onen mladý duchovní, nýbrž že odejel prý kamsi do Texasu a vždycky byl povděčen osadním "povstalcům" za jich štědrost, a farář a hospodyně snad nikdy ani nevěděli, jaký Damoklov meč vznášel se nad jejich hlavami, neb těžko říci, co bylo by se dělo, kdyby onen pamětní spis byl býval doručen kardinálovi.

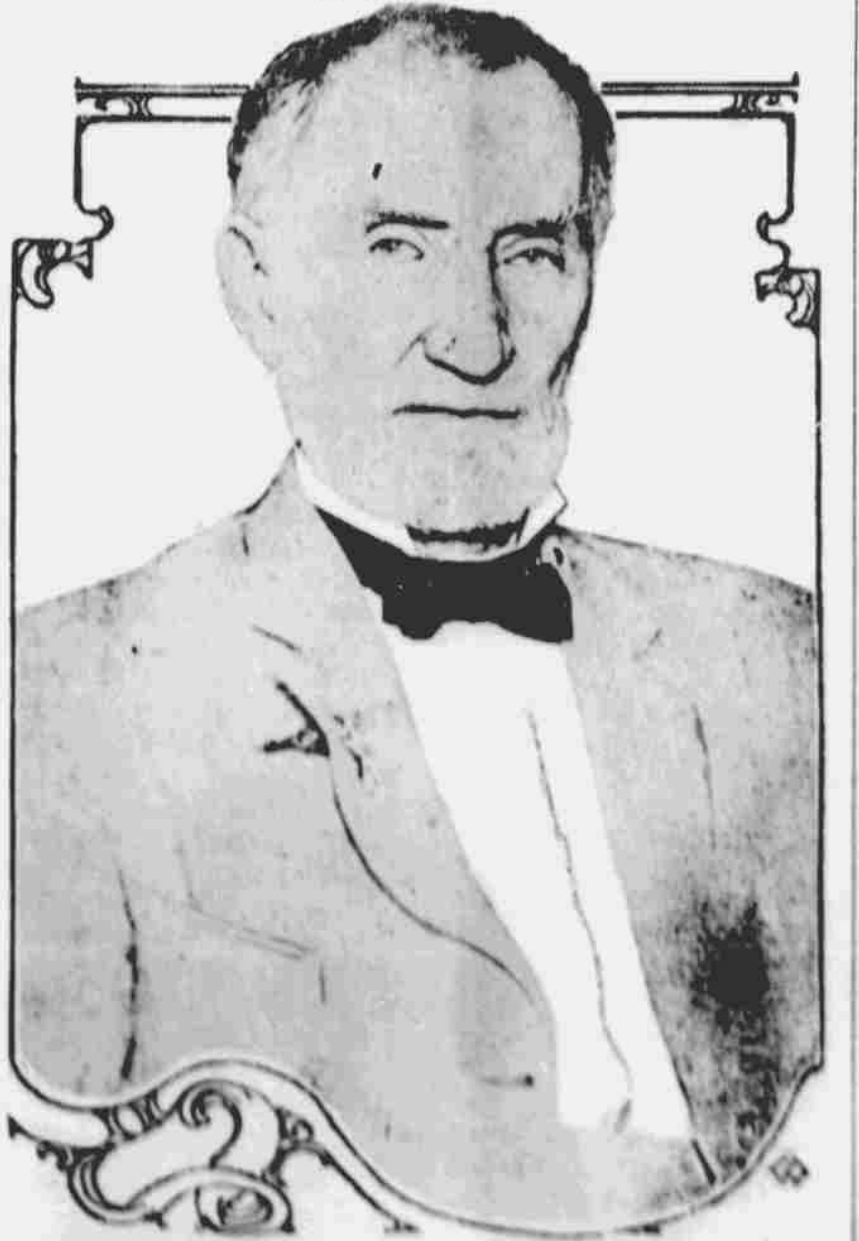
Z osadních "povstalců" někteří od té doby zemřeli, z jiných se stal "dobří," "zásadní" svobodáři a jiní snad věrní jsou osadě, která dávno už má jiného faráře.

Zde a ve staré vlasti: "Moje manželka," píše pan Josef Michálek z Kewanee, Ill., "trpěla nějakým neduhem žaludku. Byla jím trápena po sedm roků ve staré vlasti a radila se s každým lékařem, jenž jí byl doporučen. Zkusila v důsledku toho všechny druhy léků. V Americe, kde jest nyní již čtvrtý rok, činila vše možné, leč nie jí nepomohlo. Nejhorším v její chorobě bylo bolení hlavy, snužící jí každého dne. Po užití Hoboka bolení hlavy naprosto přestalo i nesnáze se žabudkem zmizely. Lze tudíž s určitostí říci, že jest jeden lék, jenž přináší lidstvu úlevu."

Ne jako jiné léky, Dra. Petra Hoboka nelze koupiti v lékárnách. Prostřednictvím zvláštních jednatelů může si lid zjednatí tento spolehlivý, bylinný lék, a neb též dostati jej přímo z laboratoře. Dopište Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 19—25 So. Hoyne ave., Chicago, Ills. Adv.

Čisté zařízení a témi nejlepšími víny, kořalkami a likéry
HOSTINEC, vlastní JAN LÍBAL,
13. a William ul., Omaha.
Výborné pivo stále na čepu. — Chutný luně. Adv. 42tf

BÝVALÝ PŘEDSEDA SNĚMOVNY POSLANECKÉ, JOSEPH G. CANNON.

Joseph G. Cannon, po mnoho roků předseda sněmovny poslanecké, narozen byl v r. 1836 v North Carolině, odkud rodilce jeho působil se přestěhovali do Illinoisu. Vystudoval a začal provozovati práva v r. 1858 a brzy potom stal se státním návrátním. Jako člen kongresu prosadil svým důsledným odporováním vyvážení celního tarifu

Právní rádce

Napsal WALTER K. TOWERS, A. B. J. D.

HŘBITOVY.

Nejenom soudy používají zákonů na naši ochranu, pokud jsme živi, avšak často ukáže se toho nutnost, chrániti pozůstatky lidí zemřelých. Zákon uznává posvátnost hrobu a v jistých mezích pouzije své právomoci na jeho ochranu.

Kontrola hřbitovů spadá v obor státních sněmů. Státní zákonodárci často uplatní zákon na regulování pohřebišť, zakládání nových neb opuštění starých.

Přítomně jest to zvykem, že hřbitovní spolek získá si lán příhodné půdy. Jaké půdy možno použiti pro ten účel, jest v kontrole státu neb obec. Jednotlivci získají si práva k pohřbení na určitých místech od spolku. Na ně nepřejde vlastnické právo, nýbrž pouze koupí si právo používatí a právo na udržování v pořádku, jak ustanoveno jest ve smlouvě. Psané smlouvy neb listiny není třeba a ústní dohodnutí jest postačitelým v očích zákona na přenesení práv ve hřbitovním lotě.

Věřejné hřbitovy mohou býti ustáleny všeobecným neb dlouho pokračujícím používáním, v kterýchžto případech zákon zaujímá stanovisko, že půda věnována byla k používání za hřbitov původními majiteli. Tak bylo to uznáno za postačitelé věnování v zákoně, když vlastník půdy oznámil lidem žijícím v tom okolí, že určité půda mohla by býti používána jako pohřebiště a dovolil její oplotění, zvelebení a výhradní používání za hřbitov po dlouhou dobu.

Leč by někdo byl velmi jist, že pohřebiště v sousedství, které nebylo získáno koupí korporací neb spolkem, bylo zákonitě věnováno, nemůže býti ubezpečeno, že na hroby nebude tam nikdy sáhnuo. V nedávném případě missoury soud velmi nerad prohlásil, že neměl práva chrániti pohřebiště, které nebylo věnováno k tomu účelu vlastníky půdy. — Později vlastníci usilovali, aby ploty byly odstraněny a aby je jejich dobytek mohl se pásati na starém hřbitově. Potomci těch, kdož byli pohřbeni v půdě, protestovali a hleděli pomocí zákona získati si dovolení, aby mohli si oplotiti hroby svých předků. — Soud je však uvědomil, že jedině právo mají k odstranění téh.

Avšak když jednou hřbitov byl trvale založen, soudy jsou nakloněny ku chránění těchž před velikým dokročováním, kromě v případech nejzřejmější nutnosti. Vzárust města může někdy učiniti nutným odstranění pohřebiště, neb dlouho trvajícím zanedbáváním věsti konečně k jeho opuštění. Ve mnohých státech přijaty byly zákony chránící hřbitovy před pleněním.

Zákon jest silně nakloněn chrániti jednotlivý hrob, jakož i hřbitov co celek. To vysvětlá z prohlášení soudu v nedávném případě, kdy učiněn byl pokus obžalovaným ve vražděném případě o vykopání mrtvého oběti za účelem prohlídky. Soud mozi jiným pravil: "Může (soud) bez souhlasu příbuzných mrtvého, vtrhnouti do posvátného místa hřbitovního a rozevřiti a rozdrati znova arcey těch, kdož jej míovali a jimž jeho památka je posvátnou a drahou? S jakou úctou my všichni pohlížme na hroby našich mrtvých a s každým vrazejnem se jarem pokryjeme je krásnými květinami. Je půd vložen přírodou v lidskou hrud' cititi silný odpor — téměř hrůza — proti znovovězení hrobu. Řečí "Requiescat in pace," (odpočívaj v pokoji), znamená tento cit."

Závěrem jest, že soud pouzije této mozi jenom, má-li takovou mozi, k načtení vykopání těla mrtvého, když to bylo naprosto nutno v rámci spravedlivého procesu a u této věci přínáležo smutí rozhodnutí."

Alkohol, povlechné řešení, nemůže býti žádného majetkového práva k mrtvému tělu, příbuzní zesnulého mají uznané právo od-

straniti pozůstatky přiměřeným způsobem. Manžel neb manželka mají první právo k postarání se o pozůstatky a vyhládnutí pohřebního místa. Kde není manžela neb manželky, nejbližší příbuzný má právo a zároveň povinnost postarati se o pohřeb. Když strany nejbliže spřízněné se zesnulým, které mají právo pohřbu, výběru si neb shodnou se na místě pohřbení, tím jest vše vyřízeno a zákon nedovolí odstranění, leč pro nějaký nevyhnutelný neb chvályhodný účel. Když zesnulý projevil určité přání, jakým způsobem a kde měl by býti pohřben, bude toho jeho přání šetřeno se strany soudů, i kdyby příbuzní byli proti tomu.

Nejenom nejbližší příbuzní na živu jsoucí má právo vypraviti pohřeb, avšak povinnost ta rovněž spočívá na něm. Kdyby této povinnosti nedostál, mohl by býti trestně stíhán.

Zdali někdo může býti potrestán, poněvadž nedal po křesťanskou pohřbiti své dítko-nemluvné, otázka tato vyvstala v nedávném případě. Obžalovanému zemřelo dítě a on jal se konati přípravy k pohřbu. Z několika hrubých prken zrobil bednu, která měla sloužiti za rakev. Ačkoli měl dobrého dříví, z něhož mohl udělati mnohem lepší a vzhlednější bednu, on pravil, že nechtěl použiti svého dobrého dříví k takovému účelu. Tato bedna vzata byla na místo v lese a hrob vykopán dvěma sousedy asi dvě stopy hluboký. Obžalovaný přinesl mrtvolož domu v malé papírové krabici, kde hrob byl kopán, položil ji na zem a pomáhal při kopání hrobu. Když to bylo dokončeno, papírová krabice s mrtvolou v ní vložená do bedny a spuštěna do hrobu. Hrob po té byl srovnán s okolní zemí a obžalovaný pomáhal ušlapávati prst, když byla naházena zpět do hrobu. Žádné obřady vůbec nebyly konány. Soud rozhodl, že bylo to právo obžalovaného vybrati si místo, kde jeho dítko mělo býti pohřbeno a že neporušil žádného zákona aniž povinností tím, že si vybral místo v lese na místě na hřbitově. Není žádného pravidla v zákoně, jak mrtvola měla by býti vypravena pro pohřeb, neb jaká by měla býti rakev, neb z jakého materiálu měla by býti zrobena, neb jak hrob měl by býti hluboký; aniž to není proviněním neuvědomití příbuzné a přátely, aby mohli býti přítomni pohřbu, ježto nemají žádného zákonitého práva býti přítomni. Není žádného zákona, který by ukládal těm, kdož mají pohřeb mrtvého na starosti, že pohřeb musí býti provázen náboženskými obřady. Soud pravil v závěrku: "Bez pochyby byla to nejkrasnější lakomost toho, jenž se odvolal, která popudila sousedy a způsobila jeho obžalování a konečně pokutu, již mu porota uložila. Ačkoli fakta dokazují, že odvolavší se postrádá všech oteovských instinktů, on nijak ne provinil se proti zákonu."

Na popukane rty.

Slé. M. Przewoznik, Hammond, Ind., upotřebovala Severova Crému a napsala nám pak následovně: "Upotřebovala jsem Severova Crému a po několikaerém jen přiložení moje popukane rty se pěkně zahojily. Jsem bez slova, abych mohla vysloviti svoje poděkování. Také mohu říci, že Severova Pomáda na vlasy jest výtečným prostředkem pro vlasy. Činí je měkkými a bohatými." Severův Crém (Severa's Face Cream) stojí 25 centů a odporučuje se při popukaneých rtech, rukou a tváři, proti trůdnosti a po holení. — Severova Pomáda na vlasy (Severa's Hair Pomade) hodí se výtečně k ošetřování vlasů a pády vlasové. Cena 25 centů. V lékárnách. Nemá-li je váš lékárník, pište přímo na W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. —Adv.

České hřibky u C. F. Heřmánek, 1312 William Str., Omaha, Neb.